

L'ENTREVISTA

per Jordi Molina

Rafael Crespo, antropòleg i membre d'Intercultura, Centre pel Diàleg Intercultural de Catalunya "Qui perd els orígens perd la identitat"

Rafael Crespo fa deu anys que està vinculat professionalment a la ciutat de Badalona, que darrerament ha estat notícia per les desqualificacions del regidor del PP, Xavier Garcia Albiol, als gitanos romanesos, i per les conseqüents querelles d'ICV-EUA i SOS Racisme al regidor del PP, al que acusen de "xenòfob". Antropòleg i membre d'Intercultura, Crespo ho ha viscut des de prop i tem que, en plena cursa electoral, els partits usin la immigració per guanyar vots. Ell, ho té clar i cita la catedràtica argentina, Dolores Juliano, per explicar que els nousvinguts que avui arriben a Catalunya són "parents que ens retornen la visita, descendents de familiars nostres que van marxar i que van emigrar". I és que molts catalans han oblidat, en part, el seu passat de poble emigrant.

Quan de temps ha de passar per què un immigrant deixi de ser-ho?

Diffícilment es pot establir una pauta per a tothom perquè cada experiència és particular. Però sí que es poden establir alguns principis bàsics: el sentir-se membre de la societat receptora i també ser considerat membre de ple dret. És a dir quan ja ha generat Catalunya els seus espais de vida i no és percebut com a estrany-estranger, sinó com un més amb iguals drets i deures.

Ens pots fer una breu distinció entre integrar i assimilar?

Assimilar es refereix a que la persona immigrant es torna invisible en la societat receptora, s'oblida de les seves arrels i assumeix les pautes de la cultura d'acollida. Però això és impossible, ningú pot deixar de ser el que és de soca-rel. Com diu el poeta "qui perd els orígens, perd la identitat". Penso

que és poc recomanable per Catalunya, perquè es perden els coneixements, les experiències de les persones que arriben i com a societat perdem creativitat i capital humà. En canvi, integrar es refereix al conjunt de la població, de com mantenir íntegra una societat. I aquí la població receptora també ha d'adaptar-se als canvis que implica la globalització i les migracions.

Per què tendim a uniformar les realitats dels nousvinguts si, per exemple, un pakistanès, un bolivià i un senegalès no tenen res en comú?

D'entrada per desconeixement i per interessos d'alguns sectors discriminadors que pretenen qualificar a tot un col·lectiu pel comportament d'uns pocs. Crec que a mida que anem superant aquesta fase inicial anirem establint matisos respecte a la diversitat. Al final, aconseguirem superar la identificació a partir de l'origen i ens centrem en la condició de persona, de veí i veïna.

Els catalans tenim poca memòria a l'hora de fer judicis de valor al voltant de la immigració...

I tant! Catalunya és una societat de migracions. La nostra història l'expliquem a partir de la gent que ha arribat de fora: el fenici, grecs, cartaginesos, romans, africans, castellans, francesos, andalusos, gallecs, etc. Però tenim poca memòria del nostre passat com a poble d'emigrants, no recordem el paper tant important dels indians a casa nostra, ni tampoc de l'emigració cap a Amèrica en pro del desenvolupament econòmic i artístic, amb el Modernisme i també l'evolució política. L'Estelada, per exemple, va ser designada bandera independentista a l'Havana al 1928 en una reunió entre Francesc Macià i dirigents del nacionalisme

Foto: Joan Herrera

L'antropòleg Rafael Crespo lamenta que alguns partits hagin fet de la immigració feix de la seva campanya

català a Amèrica. Llavors, no és un disseny català sinó cubà. I gràcies a la diàspora catalana va ser possible l'exili després de la victòria feixista del 1939. Gràcies a l'exili vam poder mantenir les nostres institucions.

Els mitjans de comunicació de proximitat juguen un paper clau en el tractament de noves realitats. Què vols dir quan parles de que el mitjà ha de deixar de ser un "simple intermediari" i convertir-se en un "agent actiu en pro de la convivència"?

Considero que fins avui els mitjans han estat cronistes del fenomen migratori, però ara crec que podrien passar a ser més proactius. Considero que els mitjans poden fer un paper molt important per aclarir rumors negatius sobre la població estrangera, com que no paguen impostos. També poden afavorir la transmissió de normalitat de la diver-

sitat, no ja com un fet extraordinari i exòtic, sinó com incorporat a la realitat estructural de Catalunya. De fet, des d'alguns mitjans i professionals ja s'està obrint aquesta línia.

Tems que ara que venen dies on els partits demanaran el vot, s'utilitza la immigració com a arma electoral?

Malauradament sí, sobretot per part d'alguns partits que han fet de la "immigració" l'eix de la seva campanya. El problema és com es planteja el debat i si ho fem només des de la vessant negativa es dificulta la convivència i la cohesió social. Crec que és necessari parlar de les dificultats que tot procés migratori comporta, però com a base per a trobar respostes inclusives, no de fractura social. Pot ser es tendria que recordar que els partits signen pactes de no fer servir la immigració com a arma electoral, però hi alguns que no ho respecten.

Quina valoració fas del que ha passat a Badalona amb el Partit Popular i el regidor Garcia Albiol?

De tristor. Considero que és una irresponsabilitat que per guanyar un grapat de vots es transmeti una imatge tant parcial i negativa de Badalona. Però al cap de pocs dies vam assistir a la reacció de la població, al creixement d'iniciatives ja existents com Badalona som tots i totes i al naixement d'altres com Ens agrada Badalona. Són veïns i veïnes que s'estimen el seu barri, la seva ciutat i sabem que no és veritat el que diu el PP. Hi ha problemes, però la situació era més greu fa 3 anys que ara, i tant les administracions, com les entitats estan gestionant aquests reptes, ara bé superar aquestes dificultats porta temps. Per això crec que al final el PP tampoc obtindrà l'augment de vots que espera.

BIAPACK

Venta al menor y al mayor a restaurantes, panaderías, fruterías, pizzerías, rostiserías, locutorios y comercios en general

Bandejas de aluminio, bolsas camiseta, servilletas de todo tipo, secamanos higiénicos industriales, carteles fruterías, manteles de papel, cajas de pizzas y mucho más !!!

EXCELENTE SERVICIO Y LO MÁS IMPORTANTE : ¡ MUY BUENOS PRECIOS !

ANTONIO C/ Salvà 39, Local - 08004 Barcelona
Tel. : +34 934 430 727- 931 933 245 / 661 155 064 - 637 869 545
E-mail : biapack_ccg@yahoo.com

LA FÍBULA
RESTAURANT ÀRAB
TETERIA

Blaí 46
L3 Poble Sec
934 424 835

>> Menjar per endur-se'n